

Databáze českých literárních osobností (CLO) jako zpřístupnění sbírky soudobé dokumentace

PhDr. Dominik Budský

Ústav pro českou literaturu AV ČR v.v.i.

Středisko literárněvědných informací

Biografický archiv

Představení pracoviště

**Středisko literárněvědných informací
ÚČL AV ČR v.v.i.**

<http://www.ucl.cas.cz/cs/oddeleni/stredisko-literarnevednych-informaci>

- 1) Knihovna se studovnou
- 2) Bibliografie a retrospektivní bibliografie (kartotéky a databáze)

<http://www.ucl.cas.cz/cs/databaze/bibliograficke-databaze>

- 3) Biografický archiv (kartotéka a databáze)
- 4) Staročeská sbírka (zkatalogizované mikrofilmy a kopie)

Historie bioarchivu a databáze CLO

Biografický archiv je sbírkou dokumentace k jednotlivým literárním osobnostem a obsahuje výpisky, výstřižky, xerokopie příp. autorské dotazníky, výpisy z CRO, matrik nebo parte uložené v obálkách a kartotéčních skříních vztahující se k jednotlivým evidovaným osobnostem.

Vznikl v 60. letech 20. stol. jako pomocné pracoviště pro potřeby vydávání Lexikonu české literatury, postupně se však osamostatnil.

- ***Dnes obsahuje cca 38 000 složek a stále se rozrůstá excerpcí.***

**V současné době je zredigováno a přístupno více než 25 000 hesel-
autoritních záznamů.**

Software

Osobnosti [minimální] [maximální] [zavřít]

prošlo redakcí

Interní číslo:

Příjmení:

Jméno:

Typ jména:

Pohlaví:

Veřejná data:

(D)alší jména	(N)arození	(M)ísto narození	(C)harakteristika
Šifr(y) textové	(Ú)mrtí	M(I)sto úmrtí	(O)bory MDT
Šifry (g)rafické	(J)azykové určení	(P)ůsobiště	(H)eslář
(T)ituly	(K)ontakty	(V)eřejná poznámka	(S)krytá poznámka

^F - hledej osobnost

Záznam: z 33695

- Ukázka softwaru

Software

The screenshot displays the 'fFound' software interface. The main window shows a table of records with columns for 'Zdroj', 'ID', 'Příjmení', 'Jméno', 'Narození', 'Úmrtí', 'Přeji', and 'Náhled'. The fourth record is selected, showing 'J 961', 'Bojar', 'Pavel', '1919', and '1999'. An 'Osobnosti' (Personality) dialog box is open, showing details for Pavel Bojar, including his internal number (961), name, and gender (muž). The dialog also features a grid of search filters and a search bar at the bottom.

Zdroj	ID	Příjmení	Jméno	Narození	Úmrtí	Přeji	Náhled
O	7593	Bojar	Alex	1941			
O	943	Bojar	Ivo	1876	1951		
O	13191	Bojar	Ladislav	1881	1948		
J	961	Bojar	Pavel	1919	1999		
O	3221	Bojar	Tóma	1903	1986		

Osobnosti

prošlo redakcí

Interní číslo:

Příjmení:

Jméno:

Typ jména:

Pohlaví:

Veřejná data:

(D)alší jména	(N)arození	(M)ísto narození	(C)harakteristika
Šifr(y) textové	(Ú)mrtí	M(i)sto úmrtí	(O)bory MDT
Šifry (g)rafické	(J)azykové určení	(P)ůsobiště	(H)eslář
(T)ituly	(K)ontakty	(V)eřejná poznámka	(S)krytá poznámka

^F - hledej osobnost

Záznam: z 5

- Ukázka softwaru

Software

- V současné době software na platformě MS Access.
- Vzhledem k nedostačující kapacitě se během příštího roku plánuje převedení databáze do modifikované verze systému Aleph.

Obsah databáze

- **Nejen spisovatelé** – autoři krásné literatury v užším slova smyslu, ale i dramatici, dramaturgové, scenáristi, překladatelé, redaktori (časopisečtí, nakladatelští, rozhlasoví či televizní) novináři, nakladatelé a publicisté, autoři memoárů, historici a knihovníci, editoři, zahraniční bohemisté, pedagogové aj.
- Chronologický záběr databáze je od počátků písemnictví po dnešek. Rozhodující je přitom územní, nikoliv jazykové hledisko.
- Hlavním kritériem pro zařazení osobnosti do databáze je vždy její vlastní literární, literárněvědné, překladatelské či editorské dílo a vztah k českým zemím (narození, úmrtí, delší pobyt, zahraniční bohemista apod.)

Vytváření hesel

- Hesla jsou vytvářena na základě materiálů z jednotlivých obálek, event. doplněných další excerpcí. Zveřejňována jsou pouze data, která byla publikována tiskem, nebo byla odsouhlasena k publikování jednotlivými autory na základě vyplněného dotazníku a podepsaného souhlasu se zveřejněním osobních dat.
- Na internetu jsou uveřejněna pouze data v souladu se zákonem 101/2000 Sb. na ochranu osobních údajů (povolení k shromažďování a uchování osobních dat vydal ÚOOD).
- Každé heslo je po vyplnění zredigováno a případně korigováno a posléze exportováno do veřejně přístupné verze databáze na internetu - <http://clo.ucl.cas.cz/>

<http://clo.ucl.cas.cz/>

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

Databáze českých literárních osobností

vstup do databáze

hledat

Zadejte prosím hledané slovo či slova delší než tři znaky. Pro hledání přesné fráze použijte dvojité uvozovky.

Program pro správu dat
literárních osobností

Případné doplňky a připomínky
zasílejte, prosím, na adresu
clo@ucl.cas.cz

Biografický archiv – Databáze České literární osobnosti (CLO)

Biografický archiv SLI ÚČL AV, v. v. i., je v souladu s ustanovením zákona číslo 101/2000 Sb. pracovištěm shromažďujícím, zpracovávajícím a uchovávajícím osobní údaje o bohemistických literárních, vědeckých a uměleckých osobnostech (rozhodnutí vydal Úřad pro ochranu osobních údajů dne 12. 2. 2003 pod číslem registračním 0018979/001).

Na tomto pracovišti jsou excerpcí shromažďována a archivním výzkumem ověřována biografická data jednotlivých osobností českého literárního života. Hlavní kritérium pro zařazení do archivu představuje psané literární a literárněvědné dílo (básníci, prozaici, literární vědci), podchycujeme však daleko širší okruh literárně tvůrčích osobností, např. překladatele, pedagogy, žurnalisty, publicisty nejrůznějších žánrů, dramatiky, scenáristy, autory populárně-vědecké literatury, zahraniční bohemisty, vysokoškolské pedagogy, historiky, výtvarníky atp. se vztahem k českým zemím (narození, úmrtí, delší pobyt, zahraniční bohemisté atp.). Tato sbírka se utvářela zpočátku především při práci na heslech Lexikonu české literatury, od 90. let 20. stol. je cíleně budována jako samostatný celek a dnes tvoří unikátní soubor biografických dat českých literátů a osobností našeho vědeckého i kulturního života.

- Ukázka internetového rozhraní databáze

<http://clo.ucl.cas.cz/>

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

Databáze českých literárních osobností

vstup do databáze

hledat

Zadejte prosím hledané slovo či slova delší než tři znaky. Pro hledání přesné fráze použijte dvojité uvozovky.

Program pro správu dat
literárních osobností

Případné doplňky a připomínky
zasílejte, prosím, na adresu
clo@ucl.cas.cz

Hledaný výraz: **bojar**. Počet nalezených výsledků: 7. Výsledků na stránku: 15 25 50

Schránka	Jméno	Narození	Úmrtí
	Bojar Alex	4.9.1941	-
	Bojar Ivo	2.1.1876	17.3.1951
	Bojar Pavel	18.5.1919	16.11.1999
	Bojar Tóma	19.9.1903	29.7.1986
	Bojarová Marie	1.8.1921	-
	Bojarová Olga	9.5.1925	-
	Bojarová-Zemanová Olga	9.5.1925	-

Stránka 1 / 1

Zobrazit výsledků na stránku: 15 25 50

Počet osobností ve schránce: 0

[Zobraz schránku](#)

- Ukázka internetového rozhraní databáze

Pole internetové verze databáze CLO

<http://clo.ucl.cas.cz/>

1. Preferovaná forma jména
2. Další užívané podoby jména (pseudonymy, krycí jména, rodné jméno, provd. apod.)
3. Šifry (písmenné i grafické)
4. Data a místa narození a úmrtí (s údajem o ověření, popř. s poznámkou o rozcházejících se údajích)
5. Pole charakteristika (informace o literárním, vědeckém a profesním zaměření dané osobnosti)
6. Poznámka (příbuzenské vztahy apod.)

Pole internetové verze databáze CLO

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Databáze českých literárních osobností - Windows Internet Explorer

http://clo.ucl.cas.cz/index.php?win=detail2&jmeno=jirous&id=6336

Soubor Úpravy Zobrazit Oblíbené položky Nástroje Nápověda

Oblíbené položky Navrhované weby Galerie oblastí Web Slice

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Databáze...

Stránka Zabezpečení Nástroje

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

Databáze českých literárních osobností

vstup do databáze

hledat

Zadejte prosím hledané slovo či slova delší než tři znaky. Pro hledání přesné fráze použijte dvojitě uvozovky.

Program pro správu dat literárních osobností

Případné doplňky a připomínky zasílejte, prosím, na adresu clo@ucl.cas.cz

Záhlaví: JIROUS, Ivan Martin

Další jména: (2) Kahan, Jan (pseud.) | Magor, (pseud.)

Šifry: (2) kubl | M.

Datum narození: 23.9.1944

Místo narození: Humpolec

Datum úmrtí: 10.11.2011

Místo úmrtí: Praha

Charakteristika: básník, autor pamětí a literatury pro děti, publicista, historik umění, výtvarný teoretik a kritik, redaktor, hudebník

Poznámka: 1. manželka Věra J. *1944, 2. manželka Juliána J. *1943, dcery Františka J. *1980 a Marta Veselá J. *1981, nevlastní syn Tobiáš J. *1972

Hotovo

Internet 100%

Pole internetové verze databáze CLO

- CLO se snaží vyhovět požadavkům, které jsou na autoritní databáze kladeny nejen knihovnami, ale i ze strany archivů a muzeí.
- Pole databáze se do značné míry shodují s pravidly RDA pro muzea, která jsou vhodná i pro archivy.
- CLO se tak stává více znalostní než jen autoritní databází.

Přednosti Databáze CLO

- 1) Hesla jsou vytvářena na základě jednotné **metodiky** (týká se zvláště pole „charakteristika“, kde jsou jednotlivé popisné termíny řazený v logické posloupnosti). Např. básník, prozaik, dramatik ... prozaik, autor literatury pro mládež, časopisecký redaktor, vysokoškolský pedagog. Logika řazení popisných pojmů spočívá v sestupném řazení literárních žánrů od poezie po drama, následovaných žurnalistikou, redaktorskou činností ... až pedagogickým působením.
- 2) **Ověřování** životních dat osobností v případě nejasností (různá data či místa narození či úmrtí uvedená v literatuře).
- 3) Velké množství zveřejňovaných polí včetně např. **pseudonymů a příbuzenských vztahů**.
- 4) Každý údaj v databázi je **podložen** písemným pramenem v archivní složce autora.

Využití databáze CLO

- Databáze je přístupná na internetu od 1. 1. 2009.
- V období leden - listopad 2011 bylo zaznamenáno 4500 přístupů.
- Počet přístupů se stále zvyšuje díky propagaci databáze pomocí informačního materiálu distribuovaného do knihoven a archivů.
- Možné využití databáze nejen v oblasti knihovnictví („databáze autorit“), ale také lexikografie (ověřená data) i archivnictví (osobní pozůstalosti apod.).

Perspektiva Databáze CLO

- Databáze CLO byla v letech 2010-2011 rozšiřována a doplňována za podpory výzkumného záměru MŠMT INFOZ 09001. Díky grantové podpoře bylo možné sestavit tým pracovníků, který významně urychlil celý postup a významně zvýšil počet zredigovaných záznamů přístupných na internetu.

Do konce roku 2011 tak bude na internetu zveřejněno více než 25 000 hesel, což výrazně předčí původní závazek.

Děkuji za pozornost.

Dotazy

clo@ucl.cas.cz